

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна психологія

Освітня програма «Журналістика»

Спеціальність 061 «Журналістика»

Галузь знань 06 «Журналістика»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни	Соціальна психологія		
Викладач (-і)	Пілецький В.С.		
Контактний телефон викладача	+380 992422976		
E-mail викладача	victor.piletsky@pnu.edu.ua		
Формат дисципліни			
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 годин		
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/		
Консультації	Раз на місяць відповідно до графіка консультацій		
2. Анотація до курсу			
<p>Завдання – сформувати систему знань теоретичного та практичного характеру, які стосуються вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичних понять курсу, що дозволить їм зрозуміти сутність соціально-психологічних процесів; - соціально-психологічних закономірностей взаємодії особистості та соціуму; - принципів, засад соціальної психології особистості; - системи методів, методик, прийомів вивчення соціально-психологічних особливостей особистості; - психології малої групи та групової взаємодії; - психології соціального пізнання; - психології великих груп та масових явищ. 			
3. Мета та цілі курсу			
<p>Мета – сформувати у студентів розуміння місця та значення даного курсу у структурі практичної діяльності журналіста; сформувати наукові уявлення про соціально-психологічні явища та процеси, їх структуру генезис і функціонування.</p>			
4. Результати навчання (компетентності)			
<p>здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань;</p> <p>обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел;</p> <p>формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;</p> <p>взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності;</p> <p>демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>виявляти і вирішувати соціально-психологічні проблеми особистості у великих і малих групах.</p>			
5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття	Загальна кількість годин 180		
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
Лекції	12	4	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18	4	
самостійна робота	60	82	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний /

		(рік навчання)	вибірковий		
6	Журналістика	3	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Змістовий модуль 1.</p> <p>Тема 1. Соціальна психологія як наука.</p> <p>Предмет і завдання соціальної психології. Основні поняття соціальної психології. Місце соціальної психології в системі наукового пізнання. Поняття «соціально-психологічного простору», «соціально-психологічних явищ» та «соціально-психологічної реальності» у соціальній психології. Ознаки сучасної соціальної психології. Функції соціальної психології. Основні методи соціальної психології. Основні етапи розвитку соціальної психології. Розвиток української соціальної психології. Основні віхи у розвитку соціальної психології у радянський період. Становлення соціальної психології за рубежом.</p>	Лекція 2 год, семінар р 2 год.	<p>1. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p> <p>2. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008.</p> <p>3. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія :навч. посіб. для студентів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>4. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – рек. МОН. – Чернівці :</p>	<p>Методи соціальної психології (порівняти методи загальної і соціальної психології; описати методи, які найбільш часто зустрічаються у соціальній психології. Визначити значення бесіди, спостереження і експерименту у дослідженні проблем соціальної психології. Матеріал підготувати на основі підручника Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/ (4 год.)</p> <p>Історичний аспект розвитку української соціальної психології. Основні етапи розвитку соціальної психології. Розвиток української соціальної психології. Основні</p>	5 балів максимальний бал за відповідь + 1 бал тестування	3 тижнями

		<p>Книги -XXI, 2010. – 464 с.</p> <p>5. Історіографічні та методологічні координати теорій соціальної психології : [монографія] / [М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, М. М. Скорик, Н. В. Хазратова та ін.] ; за наук. ред. М. М. Слюсаревського ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 360 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bib/1_1.htm</p>	<p>віхи у розвитку соціальної психології у радянський період. Становлення соціальної психології за рубежом: опрацювати питання за підручником Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_26865900.pdf</p> <p>Слюсаревський М.М. Основи соціальної психології. : Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с.[Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p> <p>Історіографічні та методологічні координати теорій соціальної психології : [монографія] / [М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, М. М. Скорик, Н. В. Хазратова та ін.] ; за наук. ред. М. М. Слюсаревського ; Національна академія</p>		
--	--	--	--	--	--

			педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 360 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bibl_1.htm (6 годин); пройти тестування по темі.		
<p>Тема 2. Соціальна психологія особистості.</p> <p>Соціально-психологічний аспект дослідження особистості. Дослідження особистості з позиції процесуальних характеристик та суперечливих внутрішніх і зовнішніх чинників. Соціальний тип особистості. Класичні, неklasичні та постнеklasичні погляди на особистість. Соціально-психологічний аспект дослідження особистості: класичні моделі особистості (людина енергетична система, людина як актор, людина як інформаційний процесор, людина як дослідник, як соціальна конструкція), соціальний тип особистості Б.С. Братуся (рівні структури особистості). Соціальна зрілість особистості. Ознаки зрілої особистості. Поняття соціалізації. Форми. Механізми. Ресоціалізація. Теорії соціалізації: біогенетичний, соціогенетичний,</p>	Лекція 2 год, семінар 2 год.	<p>1. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p> <p>2. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008.</p> <p>3. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для студентів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>4. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник.</p>	<p>Поняття соціалізації. Форми. Механізми. Ресоціалізація. Види соціалізації: політична, економічна, статеворольова: опрацювати питання за підручником Москаленко В. Соціальна психологія. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_26865900.pdf (4 год.)</p> <p>Теорії соціалізації особистості: зробити порівняльну характеристику різних теорій, виділити ключові аспекти соціалізації у кожній з них на основі опрацьованого матеріалу підручника</p>	5 балів максимальний бал за відповідь + 1 бал тестування	5 тижнів

<p>соціоекологічний (У. Бронфенбреннер), психоаналітичний підходи. Сучасні теорії соціалізації (когнітивістський, ситуаційний, конструктивістський підходи, символічний інтеракціонізм). Види соціалізації: політична, економічна, статево-рольова. Соціалізація як інкультурація. Соціалізація як інтерналізація. Соціалізація як адаптація. Соціалізація як конструювання соціальності. Критерії соціалізованості особистості. Стадії соціалізації. Соціальні інститути соціалізації. Засоби соціалізації (традиційний, інституційний, міжособистісний, рефлексивний, стилізований). Чинники та механізми соціалізації (наслідування, навіювання, соціальна фасилітація, чутки, інтеріоризація, рефлексія тощо). Форми соціалізації (цілеспрямована і стихійна).</p>		<p>Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – рек. МОН. – Чернівці : Книги -XXI, 2010. – 464 с</p>	<p>Москаленко В. Соціальна психологія. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_2686_5900.pdf (8 год) ; пройти тестування по темі.</p>		
<p>Тема 3. Я-концепція як результат соціальної взаємодії. Формування Я-концепції: фактори і механізми. Фактори, що визначають формування явлень про «Я», механізми (К. Герген).</p>	<p>семіна р 2 год.</p>	<p>1. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред.</p>	<p>Механізми соціальної регуляції поведінки. Структура та функції соціальних настанов, аттитюдів особистості. Ціннісні орієнтації як регулятори поведінки людини:</p>	<p>5 балів максимальний бал за відповідь + 1 бал тестування</p>	<p>7 тиждів</p>

<p>Структура «Я-концепції».</p> <p>Механізми соціальної регуляції поведінки: зовнішні і внутрішні; соціальні норми, соціальні установки (аттитюди), цінності, ціннісні орієнтації.</p> <p>Структура та функції соціальних установок, атитюдів особистості. Ціннісні орієнтації як регулятори поведінки людини. Поняття внутрішньоособистісного конфлікту. Специфіка, показники. Типологія внутрішньоособистісних конфліктів. Причини виникнення внутрішньоособистісних конфліктів.</p> <p>Соціально-психологічна природа самооцінювання. Особистісний потенціал і самоефективність. Поняття самоповаги особистості. Самооцінки особистості. Поведінкові кореляти осіб з високою і низькою самооцінкою. Поняття самоефективності А. Бандури. Безпомічність.</p>		<p>М.М.Слюсаревсько го. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p> <p>2. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008.</p> <p>3. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для студентів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>4. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – рек. МОН. – Чернівці : Книги -XXI, 2010. – 464 с.</p>	<p>опрацювати матеріал за підручником Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревсько го. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с.[Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/ (6 год.)</p> <p>Особистісний потенціал та самоефективність: опрацювати матеріал із підручника Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревсько го. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с.[Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/ (4 год.); пройти тестування по темі.</p>		
<p>Тема 4. Соціально-психологічні особливості міжособистісної взаємодії.</p> <p>Поняття міжособистісної взаємодії. Теорія Р. Бейлза. Феномен</p>	<p>Лекція 2 год, семінар 4 год.</p>	<p>1. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В.</p>	<p>Типи міжособистісних стосунків за підручником Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для студентів вузів /</p>	<p>5 балів максимум за відповідь + 1 бали</p>	<p>11 тижнів</p>

<p>міжособистісних впливів. Форми міжособистісних впливів: принцип реципрокності і соціального обміну, атракція, афіліація, соціальна фасилітація, соціальна інгібіція, когнітивна реінтеграція, конформність.</p> <p>Експерименти С. Мілгрема. Концепція Р. Чалдіні (феномен «дверима в лоб», «нога у дверях», «ефект очевидця»).</p> <p>Поняття про міжособистісні стосунки: соціальні стосунки, формальні і неформальні взаємини, соціальний контроль, офіційні взаємини, особистісні стосунки. Теорія «людських відносин» Е. Мейо. Типи міжособистісних стосунків: знайомство, приятелювання, товариські, дружні, любовні, подружні, родинні, деструктивні (М. Обозов) (самостійно). Критерії міжособистісних стосунків.</p> <p>Поняття соціальної перцепції. Соціально-психологічні механізми міжособистісного сприймання: ідентифікація, емпатія, стереотипізація, рефлексія, каузальна атрибуція (самостійно). Феномен «егоцентричного приписування». Типи атрибуції: особистісна, об'єктна, обставинна. Ефекти, що визначають</p>		<p>Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревсько го. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academi.a.edu/31387056/</p> <p>2.Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>3.Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – рек. МОН. – Чернівці : Книги -XXI, 2010. – 464 с.</p> <p>4. Майерс Девид. Социальная психология / Пер. с англ. 7-е изд.- Питер, 2015.</p>	<p>Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>Практичне завдання № 1. Підготувати презентацію про соціально-психологічні особливості міжособистісної взаємодії. Підготовка презентації передбачає групову форму роботи студентів (2-3 чол). Студенти обирають 1 із рекомендованих тем. (18 год.); пройти тестування по темі.</p>	<p>тестування</p>	
---	--	--	---	-------------------	--

<p>успішність міжособистісної взаємодії: ефект первинності, новизни, установки, ореолу, надуманої згоди. Статус, роль, позиція особистості у соціальній взаємодії. Статус особистості у структурі міжособистісних відносин. Складові статусу особистості: авторитет, престиж. Поняття «позиція особистості». Роль як реалізація статусу і позиції особистості. Соціальна роль. Класифікації ролей (Дж. Міда, Т. Парсонса, Дж. Морено).</p>					
<p>Змістовий модуль 2. Тема 5. Соціально-психологічні аспекти комунікації. Комунікація як соціально-психологічне явище: структура, функції, типи, операції. Бар'єри спілкування. Міжособистісна комунікація: комунікатор, реципієнт. Моделі комунікації: низхідна і висхідна комунікація. Вербальна (усна мова, денотати і конотації) і невербальна комунікації (оптико-кінетична система знаків, «контакт очей», паралінгвістична й екстралінгвістична система знаків, проксеміка). Комунікативна компетентність особистості. Характеристики комунікативної компетентності.</p>	<p>Лекція 4 год, семінар р 2 год.</p>	<p>1. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревсько го. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/ 2. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для студентів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с. 3. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна</p>	<p>Моделі комунікації. Вербальна, невербальна комунікації. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_26865900.pdf Комунікативна компетентність особистості. Техніки ефективного спілкування. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-</p>	<p>5 балів максимальний бал за відповідь + 1 бали тестування</p>	<p>3 тиждень</p>

<p>Інтерактивний аспект спілкування. Поняття «соціальна дія». Типи взаємодії: спіробітництво, суперництво, кооперація, конфлікт. Техніки ефективного спілкування.</p>		<p>психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – рек. МОН. – Чернівці : Книги -XXI, 2010. – 464 с. 4. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008.</p>	<p>Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги -XXI, 2010. – 464 с. (8 год.); пройти тестування по темі.</p>		
<p>Тема 6. Психологія спільнот та груп. Феномен групи у соціальній психології. Параметри та ознаки групи. Соціально-психологічні характеристики малої групи. Класифікація малих груп. Динаміка групоутворення. Механізми групової динаміки. Лідерство і керівництво. Стилї лідерства і керівництва. Терпії лідерства. Відмінності лідера від керівника. Нормативна поведінка. Групові норми. Груповий конформізм. Нонконформна поведінка. Групові рішення. Групомислення.</p>	<p>Лекція 2 год, семінар 2 год.</p>	<p>1. Корнев М. Н. Проблема групи та особистості у соціальній психології : курс лекцій / Корнев М. Н., Фомічева В. М. ; Ін-т післядипломної освіти КНУ ім.Т. Шевченка. – К., 2004. – 222 с. 2. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с. 3. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. :</p>	<p>Класифікація малих груп. Динаміка групоутворення. Нормативна поведінка. Групові норми. Груповий конформізм. Нонконформна поведінка. Корнев М. Н. Проблема групи та особистості у соціальній психології : курс лекцій / Корнев М. Н., Фомічева В. М. ; Ін-т післядипломної освіти КНУ ім.Т. Шевченка. – К., 2004. – 222 с. Берон Р. Социальная психология группы : процессы, решения, действия : пер. с англ./ Р.Бэрон, Н.Керр, Н. Миллер. – СПб : Питер, 2003. – 272 с. – (Серия «Концентрированная психология»). (8 год.) Динаміка групоутворення. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна</p>	<p>5 балів максимум за відповідь + 1 бали тестування</p>	<p>5 тиждів</p>

		<p>Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>4. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008.</p>	<p>психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с.</p> <p>Лідерство і керівництво. Стили лідерства і керівництва. Теорії лідерства. Відмінності лідера від керівника. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.</p> <p>Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с.</p> <p>(8 год.); пройти тестування по темі.</p>		
<p>Тема 7. Психологія великих соціальних груп.</p> <p>Великі групи. Суттєві ознаки великих груп. Структура великих груп. Види великих груп. Клас як соціальна група. Соціально-психологічні ознаки класів</p>	<p>Лекція 2 год, семінар р 2 год.</p>	<p>1.Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.</p>	<p>Клас як соціальна група. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. :</p>	<p>5 балів максимальний бал за відповідь + 1 бали тестування</p>	<p>9 тиждень</p>

<p>Психологічні особливості етнічних груп (самостійно). Ментальність. Національний характер. Етнічний стереотип. Етноцентризм. Національна свідомість, самосвідомість. Маса, публіка та аудиторія як стихійні групи. Масові явища у великих групах та критерії їх вивчення: громадська думка, суспільні настрої, масові настрої, мода, чутки, паніка. Натовп як стихійна група. Природа натовпу, характеристики натовпу (Г. Лебон). Соціально-психологічні ознаки натовпу. Механізм розвитку натовпу. Психологічні способи впливу у натовпі: навіювання, зараження, наслідування. Види натовпу: пасивний, активний, агресивний; випадковий, діючий, конвенційний, експресивний. Поведінка людини у натовпі. Змінені стани свідомості. Причини виникнення зміненого стану свідомості. «Кільцева реакція» у натовпу (Ф. Олпорт), соціальна занепокоєність, характерні ознаки. Етапи виникнення паніки у натовпах. Засоби профілактики паніки у натовпі.</p>		<p>2. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с. 3. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. 4. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревсько го. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p>	<p>Каравела, 2011. – 296 с. Психологічні особливості етнічних груп. Ментальність. Національний характер. Етнічний стереотип. Етноцентризм. Національна свідомість, самосвідомість. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с. кільк.прим.: 10 Савицька, О. В. Етнопсихологія [Текст]: навч. посібник / Ольга Вікторівна Савицька, Л. М. Співак. – Рек. МОН. – К. : Каравела, 2011. – 264 с. (8 год.) Поведінка людини у натовпі. Змінені стани свідомості. Причини виникнення зміненого стану свідомості. «Кільцева реакція» у натовпу (Ф. Олпорт), соціальна занепокоєність, характерні ознаки. Етапи виникнення паніки у натовпах. Засоби профілактики паніки у натовпі.</p>		
--	--	--	---	--	--

			Почебут Л. Г. Социальная психология толпы / Л. Г. Почебут. – Санкт-Петербург : Речь, 2004. – 240 с. Мерзлякова О. Як не потрапити на гачок маніпулятора. Програма занять для молоді / О.Мерзлякова. – К : Шкільний світ, 2010. – 128 с. (10 год.); пройти тестування по темі.		
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Змістовий модуль 1. Усні відповіді на семінарах – 10 балів Тестування по лекціях – 5 балів Виконання практичного завдання №1 – 5 балів Підсумкове тестування (по змістовому модулю 1) – 5 балів Всього за змістовий модуль 1 – 25 балів</p> <p>Змістовий модуль 2. Усні відповіді на семінарах – 10 балів Тестування по лекціях – 5 балів Виконання практичного завдання №2 – 5 балів Підсумкове тестування (по змістовому модулю 2) – 5 балів Всього за змістовий модуль 2 – 25 балів Залік (тестовий контроль) – 50 балів</p>				
Вимоги до письмової роботи	<p>Критерії оцінки практичного завдання № 1. Відмінно (5) - завдання повністю відповідає розробленим вимогам; студент засвоїв понятійний апарат теми; студенти самостійно проаналізували додаткову літературу, узагальнили інформацію; матеріал подано структуровано, логічно, змістовно, лаконічно; до тексту підбрано візуальний ряд (не обов'язково до кожного слайду); наведено приклади аналізованих явищ ; є перелік використаних джерел (2-5). Завдання підготовлено вчасно і презентовано на практичному занятті; Добре (4) – завдання виконано відповідно до вимог; допущено незначні помилки при поясненні понять чи наведені прикладів; використано додаткову літературу; або ж матеріал подано недостатньо структуровано, змістовно, лаконічно; є перелік використаних джерел; завдання підготовлено вчасно. Або студенти підготували завдання відповідно всіх вимог без помилок, проте не бажали презентувати на практичному занятті; Задовільно (3) – завдання виконано із певним недотриманням вимог: опора тільки на лекційний матеріал, відсутність візуального підкріплення теми; матеріал подано не</p>				

	<p>систематизовано, не лаконічно; презентація надто мала або ж надто об'ємна; нема переліку опрацьованих джерел. Презентована на практичному занятті з помилками або ж не презентована.</p> <p>Незадовільно (1-2) – виконано менше як 50% вимог, нема відповідності темі;</p> <p>0 балів – презентація відсутня.</p> <p>Викладач оцінює виконане завдання. Студенти самостійно на основі вимог до завдання та критеріїв оцінки оцінюють внесок кожного учасника групи у процесі виконання завдання. Оцінка один одного здійснюється у 5 бальній шкалі (як завдання) і носить рекомендаційний характер. Викладач виставляє оцінку кожному студенту на основі результатів виконаного завдання та враховує рекомендовану оцінку учасників підгрупи.</p> <p>Критерії оцінки практичного завдання № 2.</p> <p>Відмінно – розкрито більшість соціально-психологічних ознак соціальної групи, високий рівень володіння понятійним апаратом, обґрунтування тої чи іншої характеристики групи; аналіз здійснено систематично, в певній логічній послідовності;</p> <p>Добре - розкрито більшість соціально-психологічних ознак соціальної групи, середній рівень володіння понятійним апаратом, часткове обґрунтування тої чи іншої характеристики групи; загалом аналіз здійснено систематично, в певній логічній послідовності;</p> <p>Задовільно – розкрито частково соціально-психологічні характеристики групи; достатній рівень володіння понятійним апаратом (іноді згадуються соціально-психологічні поняття); практично відсутнє обґрунтування характеристик групи; аналіз здійснено хаотично</p> <p>Незадовільно – відсутній соціально-психологічний аналіз групи, здійснено швидше опис життя групи без використання понятійного апарату соціальної психології.</p> <p>0 балів – відсутній соціально-психологічний аналіз групи.</p>
Семінарські заняття	<p>Критерії поточного оцінювання здійснюються за 5-бальною шкалою і відповідають загальним рекомендаціям щодо оцінювання при усному контролі.</p> <p>«Відмінно» (5) 5 балів – тему засвоєно повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з матеріалом сформовані. У відповідях студента чітко простежується вміння аналізувати, диференціювати, узагальнювати інформацію, оцінювати факти, події, оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень. Студент опирається у знаннях не тільки на лекційний матеріал та навчальні посібники, але й оперує матеріалом сучасних наукових досліджень.</p> <p>«Добре» (4) 4 бали – тема засвоєна повністю, без прогалин. Сформовані вміння аналізувати, систематизувати, узагальнювати інформацію. Дано правильну відповідь на всі питання, можливі незначні неточності. Відповідь може носити переважно репродуктивний характер, немає цілісності у</p>

	<p>сприйнятті матеріалу, існують неточності у трактуванні понятійного апарату.</p> <p>«Задовільно» (3) 3 бали – існують прогалини у знаннях. Відповіді неповні, не чіткі, простежується невміння інтегрувати матеріал. Студент не дає відповіді на всі питання плану семінару.</p> <p>«Незадовільно» (2) 0 балів – основні питання теми засвоєні мінімально, або ж не засвоєні, відсутність вміння аналізувати, систематизувати, узагальнювати інформацію, мінімальний рівень репродуктивних знань, нема відповідей на допоміжні питання.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент допускається до підсумкового контролю (іспиту) при умові здачі усіх практичних завдань, тестування по лекціях, підсумкового тестування по модулю.</p> <p>Підсумкова оцінка за курс є сумою балів набраних студентом протягом двох семестрів за усі види роботи: усні оцінки за роботу на семінарах, результати тестування по лекціях, виконання практичних завдань, підсумковий тестування за модуль.</p>

7. Політика курсу

Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Студент виконує завдання, які зазначено у програмі (силабусі) вчасно. Всі завдання курсу повинні бути виконаними незважаючи на причину відсутності студента на занятті. Відсутність студента на занятті без поважної причини передбачає зниження балів, які відводяться на обговорення питань семінарських занять та практичних завдань.

8. Рекомендована література

1. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.academia.edu/31387056/>
2. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008.
3. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296 с.
4. Корнєв М. Н. Проблема групи та особистості у соціальній психології : курс лекцій / Корнєв М. Н., Фомічева В. М. ; Ін-т післядипломної освіти КНУ ім.Т. Шевченка. – К., 2004. – 222 с.
5. Історіографічні та методологічні координати теорій соціальної психології : [монографія] / [М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, М. М. Скорик, Н. В. Хазратова та ін.] ; за наук. ред. М. М. Слюсаревського ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 360 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bibl_1.htm
6. Васютинський В. Психологічні виміри спільноти : монографія / Вадим Васютинський. – К. : Золоті ворота, 2010. – 120 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bibl_1.htm
7. Бенеш Г. Психологія : dtv-Atlas [Текст] : довідник / Г. Бенеш ; наук. ред. пер. В. О. Васютинський. – К. : Знання-Прес, 2007. – 510 с. : 208 с.
8. Психологія соціальної роботи : підручник / КНУ ім.Т. Шевченка ; [за ред. Ю. М. Швалба]. – К. : Київський ун-т, 2010. – 272 с.
9. Ващенко, І. В. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. посібник / Ірина Володимирівна Ващенко, М. І. Кляп. – Рек. МОН. – К. : Знання, 2013. – 407 с. – (Вища освіта ХХІ століття). кільк.прим.: 10 (КХ. – 5, Філософ. – 1, МВ. – 4)
10. Гребеньков, Г. В. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник / Г. В. Гребеньков. – Рек. МОН. – Львів : Магнолія 2006, 2011. – 229 с. – (Вища освіта в Україні).

11. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с. кільк.прим.: 10
12. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – рек. МОН. – Чернівці : Книги -XXI, 2010. – 464 с. кільк.прим.: 10
13. Савицька, О. В. Етнопсихологія [Текст]: навч. посібник / Ольга Вікторівна Савицька, Л. М. Співак. – Рек. МОН. – К. : Каравела, 2011. – 264 с. кільк.прим.: 10
14. Мерзлякова О. Як не потрапити на гачок маніпулятора. Програма занять для молоді / О.Мерзлякова. – К : Шкільний світ, 2010. – 128 с.

Викладач

Пілецький В.С.